

SA LETA VINA RUA TE PITA Sa Vinabakala

Sa leta vina rua te Pita hie si ta kubere la si asa koari na tie te Karisito, sapu koa hurakatae lamae pa doduru vasidi. Sa nati hiniva koasa leta hie si pude sovutu va ninirai sari na tie te Karisito, pude turu va nabu pa hinokara, meke lopu luli koari na tie va tumatumae kokohadi, meke koasa tinoa na hahanana bonidi pu ta evana koari na tie, sina koa gua koari na vina tumatumae kokohadi hire.

Sapu ta hivae koari na tie te Karisito si pude va talevara ni sari na vina tumatumae kokohadi hire, meke pude koa soto mo koa sa vina tumatumae hinokara te Tamasa, meke sa Banara Zisu Karisito. Sa vina tumatumae hie si tozia ri pu ele dogoro sotia, na avoso sotia se Zisu.

Se Pita si balabala sisigitia sa sa vina tumatumae tadi na tie va tumatumae sea hire sapu zama guahe: "Lopu kaqu pule mae se Zisu," gua.

Zama si asa, sapu sa natina sapu lopu turei pule mae nia Zisu, si koa gua sapu "lopu hiva nia Tamasa pude mate palae si keke ri na tie, ba hiva ni Sa pude kekere, meke veko pani rini sari na dia sinea," gua.

Sari na Pinaqapaqahana sa Leta

Sa zinama tataru kekenu. Hinia 1:1-2

Sa tinioko koari na tie te Karisito. Hinia 1:3-21

Sari na tie va tumatumae sea. Hinia 2:1-22

Sa minae vina betobeto te Karisito. Hinia 3:1-

Zinama Tuketukele

¹ Arau Pita, sapu keke nabulu meke na apositolo^d te Zisu Karisito, si kubere atu nia sa leta hie koa gamu pu ele tagoa sa rinañerane arilaena, kekeñoño gua sapu ta poni nia gami pa korapa tinonoto tanisa nada Tamasa, meke te Zisu Karisito sa nada Hinarupu.

² Mi tago zoñazona ia sa Nana tataru lopu ta nana kamona, meke sa binule pa korapa mia ginilanana sa guguana sa Tamasa, meke se Zisu sa nada Bañara.

Sa Tinioko meke na Vinizata te Tamasa

³ Pa korapa Nana ninirañira si ponini gita sa Tamasa sari doduru tinitoña pu ta hivae koa gita, pude toa nia sa tinoa toñotona gugua te Tamasa pa korapa nada ginilagilanana e Karisito. Ele tioko gita Sa pude somana tagoa sa Nana tinoa tolavaena, meke sa Nana lineana soti telena.

⁴ Pa siraña gua asa, si ponini gita Sa sari na vina tatara nomadi meke arilaedi. Meke pa vinagidi rini, si kote boka govete nia gamu sa kinaleana tanisa inokoro sea koasa kasia popoa, pude kote somana tagoa gamu sa tinoa tolavaena Tanisa.

⁵ Gua asa ke, gamu pu tagoa sa rinañerane, si mi koa nalinali sisigiti pude tagoa tugo sa lineana, meke koasa lineana si mi tomo la nia sa tinumatumae.

⁶ Meke pa mia tinumatumae, si mi tomo la nia sa kinopu pule, meke pa kinopu pule, si mi tomo la nia sa sinoto va nabu; meke koasa sinoto va nabu hie, si mi tomo la nia sa tinoa toñotona gugua te Tamasa.

⁷ Meke koa sa tinoa toṅotona gugua te Tamasa, si mi tomo la nia sa vinari tatarue tamatasi koe Karisito; meke koasa vinari tatarue tamatasi hie, si mi tomo la nia sa tataru koari doduru tie.

⁸ Arini sari na lineana pu ta hivae koa gamu, meke be tago ninira lala i gamu si arini, si kote va boka gamu rini pude bokaboka si gamu pa mia ginilanana sa nada Baṅara Zisu Karisito, meke pude vua va sokusoku tugo si gamu, gua sapu ta hivae koa Sa.

⁹ Ba asa sapu lopu tagoi si arini, si guana tie behu sapu lopu boka doṅo va kenue la. Meke ele muliṅi nia sa sapu ele tava via si asa koari nana sinea pu ele holadi.

¹⁰ Ke gua asa, kasa tasiṅu, mi podeke sisigitia pude va sosodea sapu hinokara sa tinioko mia na vinizata mia koe Tamasa. Pana gua asa, si lopu kote mate sa mia rinanerane koe Karisito.

¹¹ Pa sirana gua asa si kote tava kamo valeana si gamu, pude nuṅuru koa sa Binaṅara koa hola tanisa nada Baṅara, meke Hinarupu sapu se Zisu Karisito.

¹² Gua asa, ke koa gua sapu ele gilani mia mo gamu sari na ginugua hire, meke ele ta sokirae va nabu sari na mia tinoa koasa hinokara sapu ele vagia gamu, ba kaṅu va balabala puleni gamu tugo rau doduru toṅoso si arini.

¹³ Gina leana hola si pude maṅu va ninira pulei sari na mia binalabaladi ri na ginugua hire pa toṅoso korapa toaṅu rau.

¹⁴ Ura gilania rau sapu lopu sana, meke kote taluarae mo si rau koasa tinoa hie, gua sapu ele tozi va bakala nau sa nada Baṅara Zisu Karisito.

¹⁵ Gua asa, ke kaqu podeke sisigitia rau pude va n̄inira gamu, pude lopu muliṅi ni gamu doduru totoṣo sari na ginugua hire pa mudina sa qua minate.

Va Sosodea Pita sa Vinura N̄inedala te Karisito pa Toqere

¹⁶ Lopu na keke vivinei tava podona mo si lulia gami, pude tozi vata gilana nia koa gamu sa n̄iniraṅira, meke sa minae tanisa nada Baṅara Žisu Karisito. Ba na dogoria gami pa matamami soti sa n̄inedala variva magasana tanisa Baṅara.

¹⁷ Ura koa mami mo gami totoṣona vala nia sa Tamasa sa Tamada pa Maṅauru sa n̄inedala na vina lavata, sipu gore mae koa Sa sa mamalaiṅina sa Tamasa lavata pa Maṅauru, sapu zama guahe: “Hie tugo sa Tuqu koleo sapu qetu hola nia Rau,” gua.*

¹⁸ Avoso sotia gami telemami sa mamalaiṅi hie sapu maena pa Maṅauru, totoṣo koa turan̄ia gami si Asa pa toqere hope.

¹⁹ Gua asa, ke raṅe va hinokaria gami sa inavoso pu ta tozi koari na poropita^d. Ke leana hola si pude va avosia gamu sa inavoso asa. Ura sa inavoso si vata dogoro nia sa hinokara pa bulomia kekeṅoṅo gua na zuke sapu malara pa huporo osolae pule mae se Karisito, kekeṅoṅo gua sapu gasa sa pinopino habia meke kamo sa vaqavaqasana sa rane.

²⁰ Ba sapu arilaena hola koari doduru ginugua pule, si mi lopu muliṅi nia, sapu loke kinoroko-

---

* **1:17** Mt 17:1-5; Mk 9:2-7; Lk 9:28-35

rotae pa Kinubekubere Hope, si vura soti mae koasa vinabakala tanisa poropita.

²¹ Ura na loke kinorokorotae si mae pa hiniva tana tie, ba sari na tie si ta turana koa sa Maqomaqo Hope, meke tiqe zama vura nia rini sa inavoso pu maena koe Tamasa.

2

Sari na Poropita Kokohadi

¹ Ba gua sapu koa dia tugo sari na poropita kokohadi koari na tie Ziu pukerane, si kote koa dia tugo sari na tie va tumatumae seadi koa gamu. Kote paleke golomo atu ni rini sari na vina tumatumae kokohadi pu nonoivali sari na tie. Meke kote oso nia tugo rini sa Banara sapu vata rupahi si arini, meke pa ginugua asa, si kote vala puleni si arini koasa vina kilasa koa holana pu kote kamo va hodaka.

² Kote gua asa, ba kote ari sokudi tugo si kote luli sari na dia hahanana variva kurekuredi. Meke koa gua koari na dia tinavete kaleadi, si kote zama va kaleania ri kaiqa tie sa sirana tanisa hinokara koe Karisito.

³ Kote tozini gamu rina tie va tumatumae sea hire sari soku vivinei kokohadi pu va podoi mo rini, pude vagi dia poata koa gamu gua. Ba pukerane tu si ele va nama vekoa Tamasa sa tinazutudi; meke sa dia vina kilasa pu koa hola ninae rane si lopu kaqu va sasanae.

⁴ Sari na mateana pu sea, ba lopu mulini pania Tamasa sa Nana vina kilasa koa rini, ba gona gore la ni Sa pa Heli. Vasina tu koa ta pusi

veko si arini pa hinuporo, pude aqa nia sa rane vinaripitui te Tamasa.

⁵ Meke sa kasia popoa koana ba lopu va toa hola ia Tamasa, ba va mae ia Sa sa naqe pa popoa vasina koari na tie pu etulia sa Tamasa pa dia tinavete kaleadi. Ba harupia Sa se Noa pu tarae nia sa tinonoto, meke sari ka zuapa tie pule.*

⁶ Sari karua vasileana nomadi sapu pa Sodomu^d meke Qomora^d, si ele sulu pani Tamasa pa nika, pude na kinohana sapu gua kote ta evana koari na tie kaleadi,*

⁷ ba harupia Sa se Loti, sa tie tonoto pu talotana hola ni sari na hahanana bonidi tadi na tie seke tinaraedi.*

⁸ Hopeke rane, sa tie tonoto hie si koa pa vari korapadi rini, meke dogori na avosi sa sari na dia tinavete kaleadi, ke koa ta sigiti ni sa si arini pa bulona.

⁹ Gua asa, ke gilania sa Tamasa gua pude harupi sari na tie tonoto koari na pinodekedi, meke gua pude vekoi pa vina kilasa sari na tie kaleadi, pude aqa nia sa vina kilasa pa rane vinaripitui.

¹⁰ Meke kaqu gua tugo asa koarini pu luli sari na hiniva kaleadi tana sinea pa tinidi, meke dono va karia na etulia rini sa Tinarae te Tamasa.

Sari kasa tie va tumatumae seadi hire, si loke dia minatagutu, meke lululi dia hiniva mo. Loke dia pinamana si arini koari na mateana pa Manauru, meke hoke zama va kaleani rini si arini.

---

* 2:5 Zen 6:1 kamo hinia 7:24   * 2:6 Zen 19:24   * 2:7 Zen 19:1-16

¹¹ Ba sari kaiqa mateana leadi te Tamasa, sapu ninira hola ni sari kasa tie va tumatumae sea hire, ba lopu zutui na zama va kaleani rini sari na mateana kaleadi pa Mañauru pa kenuna sa Banara.

¹² Ba sari kasa tie hire sapu gua tugo na kurukuru pinomo, pu luli sari dia inokoro pa tini doduru toso, sapu ta pododi pude ta vagi meke tava mate, si hoke zama va kaleani sari na tiniona sapu lopu gilani rini guguadi. Ke kote tava mate gua tugo na kurukuru pinomo si arini.

¹³ Kote vagia rini sa tinasigiti koa sa laena sa tinasigiti pu vata evania rini. Qetuqetu nia rini si pude taveti pana rane sari na inokoro bonidi, na inevana kaleadi pude va qetui sari na tinidia. Variva kurekure meke variva talotana, sipu henahena somanae koa gamu si arini, meke tavete qetuqetu ni rini sari na dia hahanana sekesekeidi!

¹⁴ Na binarabarata mo si okoro sisigiti nia rini. Lopu hiva beto tavete va sea si arini. Turana la va hoqai rini pa sinea saripu malohoro. Ele ta hebae nia rini pa bulodi sa pinuhi. Koa pa tinalevei te Tamasa si arini, ke kaqu va kilasi Sa!

¹⁵ Ele luara pania rini sa sirana tonoto, meke koa muliunu si arini. Ele lulia rini sa tinavete te Belami^d sa tuna e Beoro, sapu okoro nia sa poata sapu vagia sa pa tinavete kaleana.*

¹⁶ Ke norea Tamasa si asa koa sa nana sinea. Sa nana don'ki si zama gua tu na tie, meke hukatia sa sa tinavete duviduvilina tanisa poropita hie.

¹⁷ Sari kasa tie va tumatumae sea hire si gua

---

* 2:15 Nab 22:4-35

tugo na iriri popadi, meke gua tugo na rovu pu paleki na givusu. Ele va nama vekoa Tamasa sa dia vasina sapu huporo dudukurumu.

¹⁸ Va hesi puleni si arini pa dia dinuviduvili, pude turana va sea i sari na tie pa inoko'okoro sea pa tinoa tini, meke va hoqai pule pa sinea saripu tiqe kekere taluaraedi mo koari na tie va sesea.

¹⁹ Va tatara nia rini koari na tie sa tinarupaha, ba teledia si va pinausu puleni koari na tinavete bonidi. Ura sa tie si na pinausu tugo koasa tinonona sapu ta pusi nia, sapu lalae nia sa nana tinoa.

²⁰ Be koari na dia ginilanana sa nada Banara Zisu Karisito sa Hinarupu, si ele ta rupaha si arini koari na tinavete na hahanana kaleadi pa kasia popoa, meke be ta soqo puleni, na ta pusi puleni si arini koari na hahanana kaleadi sara, si kote kaleana hola la tu sa vinabetona sa dia tinoa, hola nia sapu gua tatasana.

²¹ Leana hola si be lopu gilania rini sa siranana sa tinonoto, hola nia si pude ele gilania, meke tiqe luara pania sa tinarae hope sapu ele ta poni nia rini.

²² Gua sapu ta evana koa rini, si va sosodea sapu hinokara tugo sapu gua tozia rina zinama tumatumae: "Sa siki si taliri pule la ia sa luana," meke "Sa boko sapu tiqe beto mo ta huve, si la ova pule mo pa kosiri," gua.*

3

Sa Vina Tatarana sa Pinule Mae Tanisa Banara

---

* 2:22 ZT 26:11

¹ Kasa qua baere ta tatarue mia, hie sa leta vina rua sapu kubere atu nia rau koa gamu. Koari karua qua leta hire si podekia rau pude va balabala puleni gamu meke va niñira gamu koari na binalabala toñotodi hire.

² Hiva nia rau pude mi lopu muliñi ni gamu sari na zinama tadi na poropita madidi pukerane, meke sa tinarae tanisa nada Bañara sa nada Hinarupu, sapu tozia ri na mia apositolo koa gamu.

³ Ba sapu arilaena hola, si mi tumae nia sapu koari na rane mumudi hire, si kote vura mae si kaiqa tie va gugue sapu sari na dia tinoa si ta turaña koari na inokoro sea tana tinidia soti, meke kote va sisireni gamu rini,*

⁴ meke kote zama guahe: “Ele va tatara nia Zisu sapu kote pule mae si Asa, gua; ba avei sia? Ele mate beto sari na tiatamada, ba korapa koa kekenoño la mo sari doduru ginugua, sanugua ta kuri sa kasia popoa.”

⁵ Pa dia hiniva mo si muliñi pania rini sa hinokara sapu pa totošo pukerane, si zama mo sa Tamasa meke tava podaka sa Mañauru meke sa pepeso. Sa pepeso si ta paqaha vata kale koa sa kolo, meke ta tavete turañae kolo si asa.*

⁶ Meke koasa kolo tugo, sapu sa naqe nomana pa totošo te Noa, si ta huara beto sa kasia popoa koana.*

⁷ Ba sa Mañauru meke sa pepeso, meke sari doduru vina podaka pana ulu, si ta kopue tugo koa sa zinama te Tamasa, pude kaqu ta sulu

---

* 3:3 Zd 18   * 3:5 Zen 1:6-9   * 3:6 Zen 7:11

palae pa nika. Ta kopue si arini pude aqa nia sa rane vinaripitui, pana tava kilasa beto sari na tie pu etulia sa Tamasa koari na dia tinavete kaleadi.

⁸ Ba kasa qua baere ta tatarue mia, mi lopu mulini nia sa tinitoña sapu guahe: Pa dinono tanisa Banara si lopu votikaena sa keke rane, meke sa tina vuaheni. Koa Sa si kekenono mo sari kara.*

⁹ Sa Banara si lopu aqa seunae, pude va gorevura ia gua sapu ele va tatara nia Sa, gua sapu balabala ia ri kaiqa tie. Ba korapa aqa va nononi gamu Sa, sina lopu hiva nia Sa si keke tie pude tava kilasa pa Heli, ba hiva ni Sa sari doduru pude kekere, meke veko pani sari na dia sinea.

¹⁰ Ba sa rane tanisa Banara si kote mae va hodahodaka guana tie hikohiko. Koa sa rane sana si kote ta avoso sa hinurunu tanisa nika nomana hola, meke kote murimuri palae sa manauru, meke sari doduru vina podaka panaulu si kote ta sulu palae. Meke sa kasia popoa meke sari doduru tinitoña vasina, si kote murimuri* palae.*

¹¹ Ego, sina gua asa sa tinahuara sapu kote ta evaņa koari doduru likakalae, ke vegua si ta hivae koa gamu? Ta hivae sari na mia tinoa pude tonoto meke tava madi koe Tamasa.

¹² Mamu tavetavete valeana sipu aqa nia gamu, pude turei va mae ia sa rane tanisa Tamasa. Koasa rane asa si kote ta sulu palae sa

---

* **3:8** Sam 90:4   * **3:10** Kaiqa Kinubekubere Hope pukerane si zama "ta sulu palae".   * **3:10** Mt 24:43; Lk 12:39; 1 Tes 5:2; Rev 16:15

mañauru, meke kote tava murimuri pa nika sari doduru vina podaka panaulu.

¹³ Ba gita si aqa nia gua sapu ele va tatara veko nia sa Tamasa, sapu sa Mañauru vaqura na pepeso vaqura, vasina kaqu ta tavete sa tinonoto doduru toto.*

¹⁴ Ke gua asa, kasa qua baere ta tatarue mia, sipu aqa nia gamu sa rane asa, si mi podeke sisigitia pude koa via meke tonoto, meke loke tinazutu mia pa dinono te Tamasa, mamu koa vari bulei koe Tamasa.

¹⁵ Mi dono la ia sa inaqa va nono tanisa nada Bañara. Mamu gilania sapu korapa poni gamu Sa sa toto pude ta harupu si gamu, gua puta tugo sapu ele kubere atu nia e Paula sa tasida koa gamu, koa sa tinumatumae pu ponía sa Tamasa koa sa.

¹⁶ Hoke zama ni sa koa ri doduru nana leta sari na ginugua sara. Koa dia sari kaiqa ginugua tasunadi pa nana leta, sapu hoke rupaha va sea i ri kaiqa pu pupuhudi na ruarabeke, gua tugo sapu hoke evani rini koari kaiqa Kinubekubere Hope pule. Ke gua asa, si vala puleni teledia si arini koasa tinahuara pu koa hola.

¹⁷ Ba kasa qua baere ta tatarue mia, ele gilania gamu sa ginugua hie. Ke mi kopu puleni gamu, pude mi lopu ta turaña va sea koari na vina tumatumae na hahanana sea tadi na tie kaleadi hire, mi lopu ta luarae koa sa mia tuturuana pu ta harupu nia gamu.

¹⁸ Ba mi toqolo nono la tu koasa tataru lopu ta nana kamona, meke pa ginilagilanana sa nada

---

* **3:13** Ais 65:17, 66:22; Rev 21:1

Banara, sa Hinarupu, sapu e Zisu Karisito. Mani ta vala koa Sa sa vīnahesi, kamahire meke ninae rane ka rane! Emeni.

Buka Hope
The Holy Bible in the Roviana language of the
Solomon Islands
Buk Baibel long langguis Roviana long Solomon
Islands

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Roviana

Translation by: SITAG

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-11-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 13 Dec 2023

2a5324ac-61e8-5e5b-b226-f3d15850d7c5